

Päätös vesihuoltolain (119/2001) 11 §:n mukaisesta vapautushakemuksesta

YMPLTK 21.04.2026 § 41
545/11.03.03/2025

Päätös vesihuoltolain (119/2001, 681/2014) 11 §:n mukaisesta vapautushakemuksesta, jossa haetaan vapautusta Aurinkovuoren Vesi Oy:n jätevesiverkostoon liittämiselvollisuudesta.

Hakija

██████████
████████████████████
██████████

Kiinteistö ja sen sijainti

Vapautushakemus liittämiselvollisuudesta koskee kiinteistöä Marjala (16-402-2-18) ja Marjala I (16-402-2-71) osoitteessa ██████████, 17200 Vääksy. Kiinteistön Marjala koko on 679 m² ja Marjala I koko on 135 m². Kiinteistö sijaitsee vesihuoltolaitoksen vahvistetulla toiminta-alueella ja laskennallisella taajama-alueella sekä Aurinkovuoren vedenhankintaa varten tärkeällä pohjaveden muodostumisalueella (0401601).

Kiinteistön käyttötarkoitus ja varustelutaso

Kiinteistöllä on vuonna 1945 rakennettu 120 m² asuinrakennus, jossa asuu kaksi (2) henkilöä, sekä 1949 rakennettu 30 m² talousrakennus. Kiinteistöä käytetään ympärivuorokautiseen asumiseen.

Kiinteistö on liittynyt vesihuoltolaitoksen vesijohtoverkoston. Talousvesi johdetaan paineellisena vesijohtoa pitkin rakennukseen. Asuinrakennuksen varustelutasoon kuuluvat vesikäymälä, lämminvesivaraaja, suihku, tiskiallas sekä astian- ja pyykinpesukoneet. Kiinteistön kaikki jätevedet johtuvat kolmen halkaisijaltaan 140 cm betonisen saostuskaivon kautta putkea pitkin imeytymään maaperään. Saostuskaivojen tilavuudet ovat arvioituna noin 3,4 m³, 3,4 m³ ja 2,3 m³. Imeytymiskohta on kiinteistön omistajan mukaan kiinteistön lounaispuolella kulkevan kevyenliikenteen väylän alla tai sen lähellä. Kolmannen saostuskaivon etäisyys kiinteistön rajasta on kartasta mittaustryökalulla arvioiden noin 3-4 metriä.

Tarkastuskäynnillä kaikki jäteveden saostuskaivot olivat hyvin täysiä ja jäteveden haju oli voimakas kaikissa kaivoissa. Kiinteän aineen määrä väheni kaivoissa, mutta kolmannessakin kaivossa vesi oli tummaa ja päällä kellui kiinteää ainetta, mikä viittaisi järjestelmän ja imeytyksen toimimattomuuteen. Kiinteistön omistajan näkemyksen mukaan järjestelmä toimii hyvin. Kiinteistön omistaja kertoi, että kaivot tyhjennytetään kahden vuoden välein ja tarkastellaan samalla. Kiinteistön omistaja kertoi tarkastushetkellä tilanneensa seuraavan tyhjennyksen, mutta sitä ei ollut vielä tullut. Kaivot näyttivät tarkastuskäynnillä tiiviiltä niiltä osin kuin niistä oli nähtävissä. Kiinteistön omistajan arvion mukaan jätevettä muodostuu noin 5 m³ vuodessa. Kaivojen reunat olivat hyvin lähellä maantasoa, joten isommilla sateilla pintavesien päätyminen kaivoihin vaikuttaisi

mahdolliselta. Myöhemmin kiinteistönomistajalta on varmistettu, että kaivot ovat tyhjennetty tarkastuskäynnin jälkeen.

Hakemuksen perustelut

Kiinteistön omistaja on perustellut hakemuksessaan vapautuksen saamista seuraavasti:

Minulla on 3 kaivoa, jotka ovat: 140 cm säde, korkeus 220 cm, viimeinen kaivo 150 cm syvä, josta vesi menee putken kautta maaperään.

Asian käsittely

Hakemus on tullut vireille 21.10.2025. Vapautushakemuksesta on pyydetty ja saatu lausunnot Päijät-Hämeen ympäristöterveydestä ja Aurinkovuoren Vesi Oy:ltä. Lisäksi Asikkalan kunnan ympäristönsuojelutarkastaja on käynyt kiinteistöllä tarkastuskäynnillä 8.12.2025 ja kirjannut käynnistä muistion. Hakijalle on varattu mahdollisuus antaa vastine lausunnoista viimeistään 10.4.2026. Hakija ei jättänyt vastinetta.

Annetut lausunnot

Asikkalan kunnan ympäristönsuojelutarkastaja on lausunut tarkastuskäynnistä seuraavaa:

Asikkalan kunnan ympäristönsuojelumääräysten mukaan pohjavesialueilla puhdistettujen ja puhdistamattomien talousjätevesien maahan imeyttäminen on kielletty. Lisäksi talousjätevesien maaperäkäsittelylaitteistojen ja puhdistettujen jätevesien purkupaikan tulee määräysten mukaan sijaita 10 metrin (kaikkien vesien imeytys) etäisyydellä ojasta ja 5 metrin etäisyydellä tontin rajasta. Imeytyskohdan oletettu sijainti on hyvin lähellä tai lähes kiinni kevyenliikenteen väylän vieressä olevassa ojassa sekä hyvin lähellä kiinteistön rajaa. Kiinteistön jätevesikaivot olivat täysiä. Omistajan kertoman mukaan ja saostuskaivojen vesimääristä päätellen niitä ei ole tyhjennetty Lahden seudun jätehuoltomääräysten mukaisesti vähintään kerran vuodessa. Pintavesien pääseminen jätevesikaivoihin vaikuttaisi mahdolliselta, mikä voi johtaa ylitulvimiseen. Vaikka jätekaivoista tehtäisiin umpikaivoja, olisi ylitulvinta yhä mahdollista. Tällä hetkellä jätevesijärjestelmä, jonka saostuskaivot ovat liian täydet, aiheuttaa ympäristön ja pohjaveden pilaantumisen vaaraa.

Päijät-Hämeen ympäristöterveys on lausunut 24.11.2025 hakemuksesta seuraavaa (lyhennelmä):

Kiinteistö sijaitsee vedenhankintaan käytettävällä tärkeällä pohjavesialueella, sen muodostumisalueella.

Ympäristönsuojelutarkastajan laatiman tarkastusmuistion perusteella kaivojen tyhjennys ei toteudu jätehuoltomääräysten mukaisesti.

Jätevesijärjestelmän saostuskaivot olivat tarkastuksella liian täydet ja ylitulvinta on mahdollista. Tämä voi aiheuttaa pohjaveden pilaantumisen vaaran.

Terveysturvaviranomainen ei puolla vapautuksen myöntämistä kiinteistön velvollisuudesta liittyä jätevesiviemäriin. Liittyminen viemäriverkostoon on perusteltua yhdyskunnan vedenhankintaan käytettävän pohjaveden laadun turvaamiseksi.

Aurinkovuoren Vesi Oy on lausunut 22.12.2025 hakemuksesta seuraavaa (lyhennelmä):

Kiinteistön jätevesijärjestelmä koostuu kolmesta betonisesta saostuskaivosta, joista saostettu jätevesi johdetaan imeytettäväksi maahan. Kiinteistön kaikki jätevedet johdetaan samaan järjestelmään, eli käymäläjätevesiä ei erotella. Tarkastusmuistion perusteella näyttäisi, että nykyinen saostusjärjestelmä ei toimi tarkoitetulla tavalla. Kaivot ovat täysiä, eikä kaivojen ylivuotoputket ole näkyvissä. Kuvien perusteella ei näytä siltä, että saostettu vesi pääsisi virtaamaan seuraavaan kaivoon, ja siitä edelleen maimeytykseen.

Vesihuoltolain (119/2001, 10§) mukaan vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella oleva kiinteistö on liitettävä laitoksen talousvesi – ja jätevesiviemäriverkostoon. Tämä edellyttää kaikkien kiinteistöjen liittämistä vesihuoltolaitoksen runkolinjoihin. Tällä varmistetaan vesihuollon toimintavarmuus alueella sekä se, että jätevedet käsitellään asianmukaisesti.

Päätösehdotuksen perustelut

Tässä päätöksessä sovelletaan 1.9.2014 voimaan tullutta lakia (22.8.2014/681), joka on ollut voimassa oleva laki asian tullessa vireille. Vesihuoltolain (119/2001) 10 §:n (22.8.2014/681) mukaan vesihuoltolaitoksen vahvistetulla toiminta-alueella ja tilastollisella taajama-alueella sijaitsevalla kiinteistöllä on lähtökohtaisesti velvollisuus liittyä vesi- ja viemäriverkostoon. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi hakemuksesta myöntää toistaiseksi voimassa olevan tai määräaikaisen vapautuksen kiinteistön liittämiselvelvollisuudesta (11 § (22.8.2014/681)). Vapautus voidaan myöntää vain, jos liittäminen verkostoon muodostuisi kiinteistön omistajalle kohtuuttomaksi, kun otetaan huomioon kiinteistön vesihuoltolaitteiston rakentamisesta aiheutuneet kustannukset, liittamisestä aiheutuvat kustannukset, vesihuoltolaitoksen palveluiden vähäinen tarve tai muu vastaava erityinen syy. Vapauttaminen ei saa vaarantaa vesihuollon taloudellista ja asianmukaista hoitamista vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella. Lisäksi edellytyksenä vapauttamiselle on, että kiinteistöllä on käytettävissä riittävästi vaatimukset täyttävää talousvettä ja kiinteistön jätevesien johtaminen ja käsittely voidaan järjestää ympäristönsuojelulaissa (527/2014) säädettyjen vaatimusten mukaisesti.

Jotta vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella sijaitseva kiinteistö voidaan vapauttaa velvollisuudesta liittyä vesihuoltolaitoksen jätevesiviemäriin, on kaikkien vesihuoltolain 11 §:n (22.8.2014/681) 2 momentissa määriteltujen edellytysten ja lisäedellytyksen täyttyvä.

Kohtuuttomuuden edellytys täyttyy kiinteistöillä, joiden vedenkäyttö on vähäistä. Tällaisia ovat tyypillisesti kantovesikiinteistöt ja ne, joiden varustelutaso vastaa kantovesikiinteistöä. Kyseessä on vakituksessa asuinkäytössä oleva omakotitalo, joka on liitetty vesihuoltolaitoksen vesijohtoon ja, jonka vesikalusteiden varustelutaso on hyvä. Näin ollen voidaan katsoa, että kyseisellä kiinteistöllä vesihuoltolaitoksen palvelujen tarve ei ole vesihuoltolaissa tarkoitetulla tavalla vähäinen, eikä siten kohtuuttomuuden edellytys sen osalta toteudu.

Kiinteistön jätevesijärjestelmä on hakemuksen mukaan rakennettu vuonna 2002. Jätevesijärjestelmä on ollut käytössä yli 20 vuotta. Jätevesijärjestelmän ikä huomioiden voidaan todeta, että jätevesijärjestelmä on tullut käyttöikänsä päähän. Vesihuoltolain mukainen kohtuuttomuuden edellytys vesihuoltolaitteiston rakentamisesta aiheutuneiden kustannusten osalta ei täyty.

Aurinkovuoren Vesi Oy on rakentamassa vuoden 2026 aikana kiinteistön eteläpuolelle vesihuoltolaitoksen toiminta-alueelle uutta runkoputkea jätevedelle. Vesihuoltolaitoksen mukaan kiinteistön liittymisetäisyys runkoputkeen tulee olemaan enimmillään noin 20 metriä. Asian käsittelyn aikana ei ole tullut esille seikkoja, joiden vuoksi viemäri liittymän rakentamisesta aiheutuvia kustannuksia voitaisiin pitää kohtuuttomina.

Aurinkovuoren Vesi Oy esittää lausunnossaan, että kaikkien kiinteistöjen liittämällä vesihuoltolaitoksen runkolinjoihin varmistetaan vesihuollon toimintavarmuus. Kuten aiemmin tuotiin esiin, alueen vesihuoltopalveluita ollaan parantamassa ja alueelle rakennetaan uusi runkoputki vuoden 2026 aikana. Alueen runkoviemäroinnin rakentamiskustannukset ovat vesihuoltolain mukaisesti tarkoitus kattaa ajan kuluessa toiminta-alueen kiinteistöiltä saatavilla vesihuollon maksuilla, joten lähtökohtaisesti toiminta-alueen kiinteistöjen on liityttävä rakennettavaan viemäriverkostoon. Vakituksessa käytössä oleva kiinteistö on liitetty vesihuoltolaitoksen vesijohtoon ja se on varusteltu normaalein vesikalustein, joten kiinteistön vapauttamisen liittymisvelvollisuudesta voidaan nähdä vaarantavan vesihuollon taloudellista ja asianmukaista hoitamista vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella.

Lisäedellytyksenä jätevesiviemäriin liittämisvelvollisuudesta vapauttamiselle on, että kiinteistön jätevesien johtaminen ja käsittely voidaan järjestää ympäristönsuojelulain vaatimusten mukaisesti. Ympäristönsuojelulain (527/2014, 155 §) mukaan:
Jos kiinteistöä ei ole liitetty viemäriverkostoon eikä toimintaan tarvita ympäristölupaa, jätevedet on johdettava ja käsiteltävä siten, ettei niistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa.

Talousjätevedet on käsiteltävä ennen niiden johtamista maahan, vesistöön taikka ojaan, tekolammikkoon tai vesilain 1 luvun 3 §:n 1 momentin 6 kohdan mukaiseen noroon. Muut kuin vesikäymälän jätevedet voidaan johtaa puhdistamatta maahan, jos niiden määrä on vähäinen eikä niistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa.

Lisäksi Asikkalan kunnan ympäristönsuojelumääräyksissä (1.7.2021, 5 §) annetaan seuraavia määräyksiä talousjätevesien johtamisesta ja käsittelystä:

Pohjavesialueilla on puhdistettujen ja puhdistamattomien talousjätevesien maahan imeyttäminen kielletty. Muita kuin WC-vesiä sisältävät vähäiset jätevedet voidaan kuitenkin imeyttää puhdistettuina myös pohjavesialueella, mikäli siitä ei aiheudu pohjaveden pilaantumista tai sen vaaraa. Vesimäärän katsotaan olevan vähäinen niillä kiinteistöillä, joilla on

kantovesi tai ns. kesävesi, mutta ei kiinteitä vesikalusteita. Talousjätevesien maaperäkäsittely-laitteistojen ja puhdistettujen jätevesien purkupaikan sijoittamisessa tulee noudattaa pääsääntöisesti seuraavia suojaetäisyyksiä: talousvesikaivoon 50 metrin, ojaan 10 metrin ja tontin rajaan 5 metrin suojaetäisyys, kun kyseessä on kaikkien jätevesien käsittely.

Jätevesijärjestelmään johdetaan kaikki jätevedet, jolloin vaatimukset jätevesijärjestelmälle ovat tiukemmat. Kiinteistön nykyinen jätevesien käsittely ei vastaa Asikkalan kunnan ympäristönsuojelumääräyksiä, joiden mukaan pohjavesialueilla puhdistettujen talousjätevesien maahan imeyttäminen on kielletty. Jätevesijärjestelmä on yli 20 vuotta vanha. Tarkastuskäynnillä tehtyjen havaintojen perusteella vaikuttaa siltä, että järjestelmä ja imeytys ei ole toiminut tarkoituksenmukaisesti, ja kaivojen tyhjennys ei ole toteutunut Lahden seudun jätehuoltomääräysten mukaisesti. Näihin tietoihin perustuen voidaan nähdä, että kiinteistön jätevesiä ei nykyisellä järjestelmällä pystytä käsittelemään ympäristönsuojelulain (527/2014, 155 §) ja Asikkalan kunnan ympäristönsuojelumääräysten (1.7.2021, 5 §) vaatimusten mukaisesti ja vanha jätevesijärjestelmä voi aiheuttaa ympäristön pilaantumisen vaaraa. Näin ollen vapauttamisen vesihuoltolain mukainen lisäedellytys jätevesien käsittelyn osalta ei täyty.

Kaikki vesihuoltolain 11 §:ssä (22.8.2014/681) mainitut vapauttamisedellytykset eivät täyty ja terveydensuojeluviranomainen ei puolla vapautusta. Edellä mainittuihin tietoihin perustuen haettua vapautusta vesihuoltolaitoksen jätevesiverkostoon ei voida vesihuoltolain mukaisesti myöntää ja kiinteistön on liityttävä vesihuoltolaitoksen jätevesiverkostoon.

Sovelletut oikeusohjeet

Vesihuoltolaki (119/2001) 10 § (22.8.2014/681), 11 § (22.8.2014/681)

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 155 §

Asikkalan kunnan ympäristönsuojelumääräykset 1.7.2021 5 §

Lahden seudun jätehuoltomääräykset 1.10.2025, 30 §, 31 §, 32 §

Asiassa annettava päätös toimitetaan tiedoksi asianosaiselle, Aurinkovuoren Vesi Oy:lle ja Päijät-Hämeen ympäristöterveydelle.

Valmistelija	Anu Ahonen, määräaikainen ympäristönsuojelutarkastaja 044 778 0911, anu.ahonen@asikkala.fi
Esittelijä	Ympäristönsuojelutarkastaja ma Ahonen Anu
Päätösehdotus	Kiinteistöille Marjala (16-402-2-18) ja Marjala I (16-402-2-71) ei myönnetä vesihuoltolain mukaista vapautusta vesihuoltolaitoksen jätevesiverkostoon liittymisvelvollisuudesta. Asikkalan kunnan ympäristölautakunta vesihuoltolain valvontaviranomaisena kehottaa kiinteistöä liittymään Aurinkovuoren Vesi Oy:n jätevesiverkostoon viimeistään 31.10.2026. Liittymiseen saakka jätevesijärjestelmää tulee huoltaa ja tyhjentää Lahden

seudun jätehuoltomääräysten (1.10.2025) mukaisesti, kunnes liittyminen vesihuoltolaitoksen jätevesiverkoston on tehty.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.